

Dosarul nr. 3r-65/22
2-21153600-01-3r-10032022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Uladzimir Navazhylau, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Uladzimir Navazhylau împotriva Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Nataliei Gavrilița, Alei Nemerenco și a lui Vasile Guștiuc cu privire la nulitatea actelor administrative,

împotriva deciziei din 7 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 18 octombrie 2021, Uladzimir Navazhylau a depus, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Nataliei Gavrilița, Alei Nemerenco și a lui Vasile Guștiuc cu privire la recunoașterea nulității hotărârilor Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, ca fiind emise cu încălcarea normelor legislației Republicii Moldova și normelor internaționale, recunoașterea că toate hotărârile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică au caracter de recomandare în legătură cu faptul că nu sunt semnate de persoanele responsabile, nu sunt ștampilate și nu sunt publicate în Monitorul Oficial, așa cum prevede art. 76 din Constituția Republicii Moldova și obligarea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică să indice că deciziile emise au caracter de recomandare, nefiind obligatorii (f.d. 2-11).

Prin încheierea din 22 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea lui Uladzimir Navazhylau a fost strămutată la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare după competență (f.d. 32-33).

Prin notificarea din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a stabilit reclamantului un termen de până la 10 decembrie 2021, ora 16:00, pentru înlăturarea neajunsului stabilit, și anume prezentarea la Curtea de Apel Chișinău

a cererii de chemare în judecată și a probelor redactate cu traducere în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat - limba română.

La 17 decembrie 2021, reclamantul a depus o cerere prin care a invocat ilegalitatea solicitării instanței (f.d. 46-47).

Prin notificarea repetată din 24 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a stabilit reclamantului un termen de până la 14 ianuarie 2022, ora 16:00, pentru înlăturarea neajunsului stabilit.

La 6 ianuarie 2022, reclamantul a depus din nou o cerere prin care a invocat ilegalitatea solicitării respective (f.d. 51-52).

Prin încheierea din 7 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă de Uladzimir Navazhylau împotriva Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Nataliei Gavrilița, Alei Nemerenco și a lui Vasile Guștiuc cu privire la nulitatea actelor administrative (f.d. 58-62).

La 21 februarie 2022, Uladzimir Navazhylau a depus recurs împotriva încheierii din 7 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 66-70).

Prin încheierea din 4 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost amânată examinarea admisibilității recursului depus de Uladzimir Navazhylau și s-a stabilit recurentului Uladzimir Navazhylau termen până la data de 13 mai 2022 pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, nr. 18) a cererii de recurs împotriva deciziei din 7 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, redactată cu traducere în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română. De asemenea, s-a explicat recurentului că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de recurs se va declara inadmisibilă.

Verificând materialele dosarului, completul specializat consideră că cererea de recurs depusă de Uladzimir Navazhylau urmează a fi declarată inadmisibilă din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă ceva.

La rândul său, prevederile art. 236 alin. (2) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ indică că apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2); f) cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin.(1) și (2) și art. 234 alin. (1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 236 alin. (2) din Codul administrativ a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv prin lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării cererii de recurs.

Completul specializat al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată la caz că Uladzimir Navazhylau a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație și fără a anexa traducerea cererii de recurs, deși a fost obligat prin lege să depună actul enunțat în limba oficială.

Mai mult, recurentului i-a fost acordat termen până la 13 mai 2022, pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat, încheierea din 4 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție fiind recepționată la adresa recurentului la data de 10 mai 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 85).

În această ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 26 din Codul administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație.

Deci, unul din principiile comune și fundamentale ale procesului de contencios administrativ este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 26 din Codul administrativ și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

La rândul său, dispozițiile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii.

Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține în speță și prevederile art. 1 alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română.

Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Totodată, prin hotărârea din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești. Curtea a notat că conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Din cele menționate rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba prevăzută de legislație, iar cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba prevăzută de legislație au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

În aceste condiții, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Uladzimir Navazhylau, contrar prevederilor Codului administrativ, a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, fără a anexa traducerea cererii de recurs, și nu a lichidat neajunsul în termen, adică până la 13 mai 2022, specificat în încheierea din 4 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Prin urmare, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că atunci când cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel este redactată într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, iar recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de către instanța de recurs, prin prisma art. 246 alin. (2) lit. f) coroborat cu art. 26 din Codul administrativ, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma inadmisibilității recursului.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba oficială din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura ca participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul în care nu cunosc limba prevăzută de legislație.

Din considerentele menționate, completul specializat din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Uladzimir Navazhylau împotriva încheierii din 7 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, sub aspectele sus enunțate.

Concomitent, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a explica lui Uladzimir Navazhylau, prin prisma art. 243 alin. (1) lit. a), 233 alin. (1), 211 alin. (1) și 207 alin. (4) din Codul administrativ, că declararea recursului ca inadmisibil în baza temeiului sus-

indicat nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași recurent cu aceeași cerere de recurs.

Din aceste considerente, Colegiul ajunge la concluzia de a declara ca fiind inadmisibilă cererea de recurs depusă de Uladzimir Navazhylau.

În conformitate cu art. 26, 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Uladzimir Navazhylau se declară inadmisibil.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu